

بنیان‌های نظری کسب‌آفرینی

نویسنده: دیوید هارپر

ترجمه و تدوین:

داود ثمری

(دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج)

رضا یادگاری

(دکتری تخصصی کارآفرینی بین‌الملل)

سرسناسه: هارپر، دیوید الف. ۱۹۶۳ - م. Harper, David A.
عنوان و نام پدیدآور: بنیان‌های نظری کارآفرینی / نوشته دیوید هارپر؛ ترجمه و تدوین داود ثمری، رضا یادگاری.

مشخصات نشر: علی‌آباد کتول: دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علی‌آباد کتول، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: ۲۶۰ ص: جدول.

شابک: ۱۸۰۰۰۰ ریال ۹۶۴-۱۰-۴۵۴۹-۹۷۸ / وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: عنوان اصلی Foundations of entrepreneurship and economic development, ۲۰۰۳.

موضوع: کارآفرینی / موضوع: Entrepreneurship / موضوع: شرکت‌های اقتصادی جدید

موضوع: New business enterprises / موضوع: رشد اقتصادی / موضوع: Economic development

شناسه افزوده: ثمری، داود، ۱۳۵۰ -، مترجم / شناسه افزوده: یادگاری، رضا، ۱۳۵۷ -، مترجم

شناسه افزوده: Yadegari, Reza / شناسه افزوده: دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علی‌آباد کتول

شناسه افزوده: Islamic Azad University, Aliabad-e Katul Branch

رده بندی کنگره: ۱۳۹۶ ب ۹۲۲/۵ HB۶۱۵

رده بندی دیویی: ۳۳۸/۰۴

شماره کتابخانه: ۴۶۳۹۸۲۹

نام اثر: بنیان‌های نظری کارآفرینی

مؤلف: دیوید هارپر

ترجمه و تدوین: داود ثمری، رضا یادگاری

مشخصات ظاهری: ۲۶۰ صفحه

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۶

قطع: وزیری

شابک: ۹۶۴-۱۰-۳۶۸۵-۹۷۸

ناشر: مرکز انتشارات علمی دانشگاه آزاد اسلامی - واحد علی‌آباد کتول، ۴۹۳۱.

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: سازمان چاپ و انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی

قیمت: ۱۸۰۰۰۰ ریال

فهرست:

۱۳	مقدمه
۱۷	فصل اول: رویکرد متمایز این کتاب
۱۹	مفهوم تحلیلی کارآفرینی
۲۰	هوشیاری و اکتشاف کارآفرینانه
۲۲	تحلیل تفاوت‌های بین کارآفرین و سایر تصمیم‌گیرندگان اقتصادی
۲۳	فرق کارآفرینی با مالکیت منابع
۲۴	فرق کارآفرینی با اختراع
۲۴	فرق کارآفرینی با تشکیل شرکتهای جدید
۲۵	فرق کارآفرینی با مدیریت
۲۶	فرق کارآفرینی با رانت‌خیزی
۲۷	ساختار این کتاب
۳۳	فصل دوم: نظریه اکتشاف کارآفرینانه
۳۴	بررسی‌های قبلی در رابطه با رویکرد اکتشاف کارآفرینانه
۳۶	نظریه اکتشاف کارآفرینانه Kirzner
۳۷	الگوی تک‌زمانی Kirzner از هوشیاری کارآفرینانه
۳۸	الگوی چند زمانی Kirzner
۳۸	بی‌خبری، منبع فرصت‌های کارآفرینانه
۴۰	مشخصات هوشیاری کارآفرینانه
۴۰	هوشیاری کارآفرینانه به معنای داشتن اطلاعات و دانش کامل نیست
۴۱	هوشیاری کارآفرینانه یک خصیصه ذاتی و شیوه برخورد است
۴۲	بازاری برای استفاده از خدمات کارآفرینانه وجود ندارد
۴۳	کارآفرینی هزینه‌ای ندارد
۴۵	منظور Kirzner از فرآیند تغییر بازار
۴۵	تعریف فرآیند تغییر بازار
۴۶	آیا فرآیندهای کارآفرینانه بازار در مقایسه با فعالیتهای اقتصادی هماهنگی بهتری ایجاد می‌کنند؟
۴۷	دیدگاه دیگری در رابطه با فرآیند تغییر بازار
۴۹	فصل سوم: عوامل روانشناختی تاثیرگذار بر هوشیاری کارآفرینانه

- ۵۳ قدرت درونی در کنترل شرایط (پیش بینی احتمالات) (LOC).
- ۵۴ ارتباط بین اعتقاد به قدرت درونی و سایر ساختارها.
- ۵۵ بررسی‌های روانشناختی ارتباط بین قدرت درونی و کارآفرینی.
- ۵۸ هوشیاری و سایر ابعاد ادراکی و شناختی مرتبط با اعتقاد به قدرت درونی در کنترل شرایط.
- ۶۰ خودباوری (اعتقاد به شایستگی خویش).
- ۶۲ خودباوری و هوشیاری کارآفرینانه.
- ۶۴ ارتباط علت و معلولی بین اعتقاد به قدرت درونی و هوشیاری کارآفرینانه.
- ۶۴ مدل مفهومی.
- ۶۷ عوامل تاثیرگذار بر اعتقاد به قدرت درونی و خودباوری.

فصل چهارم: نهادهای اجتماعی (۱) ۷۱

- ۷۱ حاکمیت قانون، حق مالکیت و آزادی انعقاد قرارداد.
- ۷۱ نهادهای اجتماعی و نقش کارآفرینانه.
- ۷۲ منظور از نهادهای اجتماعی چیست؟
- ۷۴ معنای نقش، ویژگی و میزان هوشیاری کارآفرینانه.
- ۷۶ حاکمیت قانون.
- ۷۷ اصل آزادی.
- ۷۸ حاکمیت قانون.
- ۸۰ قطعیت قانون.
- ۸۳ کلیت و مساوات قانون.
- ۸۶ مالکیت خصوصی.
- ۸۷ اصول مالکیت خصوصی.
- ۸۸ ساختار اقتصادی و قانونی حق مالکیت.
- ۹۰ تمرکززدایی اقتصادی و حق مالکیت خصوصی در مقابل مالکیت دولتی.
- ۹۲ ابعاد اخلاقی حق مالکیت خصوصی.
- ۹۳ آیا حق مالکیت یک پیش نیاز اساسی در ظهور و ادامه حیات بازارهاست؟
- ۹۵ آزادی انعقاد قرارداد.
- ۹۵ آزادی انعقاد قرارداد و باورهای فردی کارآفرین.
- ۹۶ آزادی انعقاد قرارداد و حاکمیت قانون.
- ۹۷ کارآفرینی، اشتباهات قراردادی و عدم افشاء اطلاعات.

۱۰۳	فصل پنجم: نهادهای اجتماعی (۲)
۱۰۳	پول، تمرکززدایی سیاسی و قانونی و آزادی اقتصادی
۱۰۴	مفهوم پول
۱۰۵	پول و احساس خودباوری در کارآفرینان
۱۱۱	پول و اعتقاد به قدرت درونی در کارآفرینان
۱۱۳	سیاستهای پولی احتیاطی و اعتقاد کارآفرین به قدرت تغییر شرایط
۱۱۶	تمرکززدایی سیاسی
۱۱۶	فدرالیسم
۱۱۸	تاثیر فدرالیسم بر باورهای فردی و هوشیاری کارآفرینان
۱۲۱	تمرکززدایی فاندینگ
۱۲۲	فرآیند رویه قضایی در مدل ونگاری متمرکز
۱۲۵	رویه قضایی در خطر
۱۲۶	حقوق عرفی
۱۲۸	آزادی انتخاب کارآفرینانه و آزادی رفیع
۱۳۲	بررسیهای تجربی در مورد آزادی اقتصادی و عملکرد اقتصادی
۱۳۳	مزایای بالقوه
۱۳۴	یافتههای تجربی
۱۳۸	نتیجه گیری
۱۴۱	فصل ششم: فرهنگ و هوشیاری کارآفرینانه
۱۴۱	قدرت کارآفرینانه مکتب اصالت فرد و همگرایی فرهنگی
۱۴۲	نظریه بنیادگرایی
۱۴۳	نظریه همگرایی
۱۴۳	انتقاد از نظریه طرح شده
۱۴۵	رویکرد این فصل
۱۴۷	خودانگاشت فرهنگی و تاثیرات آن در روانشناسی بر هوشیاری
۱۴۸	تاثیر خودانگاشت فرهنگی بر منشاء ظهور و مشخصه های هوشیاری
۱۴۹	شرایط خاص
۱۵۱	متغیرهای فرهنگی خودانگاری (برداشت از خویش)
۱۵۱	تعریف فرهنگ
۱۵۲	فرد بعنوان یک مصنوع فرهنگی

۱۵۳	فرد مستقل از جامعه.....
۱۵۶	فرد وابسته به جامعه.....
۱۵۸	تأثیرات خودانگاشتهای فرهنگی مختلف بر اعتقاد به عاملیت فردی.....
۱۶۰	تأثیر بر مفهوم عاملیت.....
۱۶۰	اعتقاد به عاملیت فردی و عاملیت گروهی.....
۱۶۱	عاملیت اصلی و فرعی.....
۱۶۳	تأثیر بر اعتقاد به قدرت درونی در تغییر شرایط بیرونی.....
۱۶۳	اعتقاد به قدرت درونی فردی و گروهی.....
۱۶۴	منابع مستقیم و غیرمستقیم اعتقاد به قدرت درونی.....
۱۶۶	تأثیر بر خودباوری.....
۱۶۹	تأثیرات خودانگاشتهای مختلف بر هوشیاری.....
۱۷۴	تفاوت فرهنگی در رواندانی یا منشاء ظهور هوشیاری.....
۱۷۸	مروری بر نظریه‌های یادگاری و همگرایی.....
۱۸۲	نتیجه‌گیری.....

۱۸۵	فصل هفتم: روند تغییرات بازار، راهی سوی سیاستگذاری عمومی
۱۸۵	اهداف و فرضیات سیاستگذاری.....
۱۸۶	نظریه اتریشی روند تغییرات بازار در سیاستگذاری عمومی.....
۱۸۸	هدف سیاستگذاری عمومی چیست؟.....
۱۹۱	نهادهای سیاسی.....
۱۹۲	روند تغییرات بازار (MPP).....
۱۹۲	منظور از برنامه سیاست عمومی چیست؟.....
۱۹۵	هسته مرکزی و اصول روند تغییرات بازار.....
۱۹۶	اصول روند تغییرات بازار.....
۱۹۶	اصل (۱) فرآیندهای نظم خودجوش.....
۱۹۶	اصل (۲) رقابت پویا.....
۱۹۶	اصل (۳) نفوذ در بازار و سود.....
۱۹۷	اصل (۴) بالاتکلیفی ساختاری.....
۱۹۷	اصل (۵) برنامه متمایز هماهنگ کننده بازارها.....
۱۹۷	اصل (۶) منشاء خودجوش پول و نوسانات پولی.....
۱۹۸	اصل (۷) چارچوب نهادهای خارج از بازار.....

۱۹۸	اصل ۸) روش شناسی فردگرایی و ذهنیت گرایی
۱۹۸	اصل ۹) هزینه‌ها و سودهای غیرعینی
۱۹۹	اصل ۱۰) دخالت‌های جانبدارانه دولت
۱۹۹	اصل ۱۱) نقش محدودکننده تصمیمات گذشته در تصمیمات آینده
۱۹۹	رویکردهای اکتشافی روند تغییرات بازار
۲۰۰	رویکردهای اکتشافی روند تغییر بازار
۲۰۰	رویکرد ۱) فرآیندهای نظم خودجوش
۲۰۱	رویکرد ۲) رقابت بویا، نفوذ در بازار و سود
۲۰۱	رویکرد ۳) بلاتکلیفی ساختاری
۲۰۲	رویکرد ۴) رویکرد تحلیل تطبیقی
۲۰۲	رویکرد ۵) پول و نوسانات پولی
۲۰۳	رویکرد ۶) فردگرایی و ذهنیت گرایی
۲۰۳	رویکرد ۷) هزینه‌ها و سودهای غیرعینی
۲۰۴	رویکرد ۸) دخالت‌های جانبدارانه دولت
۲۰۴	رویکرد ۹) نقش محدودکننده تصمیمات گذشته در تصمیمات آینده
۲۰۶	ارتباط ساز و کار بازار با مکتب اقتصاد اتریشی
۲۰۷	مقایسه روند ساز و کار بازار با سایر برنامه‌های سیاست‌گذاری
۲۰۸	برنامه سیاستگذاری بازار رقابت کامل
۲۰۹	برنامه سیاستگذاری شکست بازار
۲۱۰	مقایسه اصول اساسی و رویکرد اکتشافی سه برنامه سیاستگذاری اقتصادی
۲۱۹	مقایسه «سبک‌های» تجویزی هر یک از سه برنامه سیاستگذاری
۲۲۵	نتیجه‌گیری

۲۲۷	فصل هشتم: آزمایش تجربی و توسعه مفهومی
۲۲۸	آزمونهای تجربی بالقوه
۲۳۲	آیا نهادهای حافظ بازار بطور کلی برای تمامی فرهنگها مناسب هستند؟
۲۳۴	روابط متقابل علیت
۲۳۸	بررسی‌های تکمیلی در رابطه با تحلیل سیاستگذاری عمومی
۲۴۱	فصل نهم: سخن آخر
۲۴۳	یادداشتها

ویژگی برجسته بنگاه‌های اقتصادی موفق، توانایی افرادیست که بطور مداوم به دنبال کسب فرصتهایی برای فعالیتهای سودآور در بازارهای محلی و جهانی هستند. تشویق و آزادسازی انرژی کارآفرینی افراد، یک نکته مهم و کلیدی است. بسیاری به موفقیت‌های اقتصادی بزرگتر در یک کشور و تغییر و نوسازی مداوم اقتصاد در گذر زمان می‌بشد. در واقع، شناسایی اقتصاد کارآفرینی باید هدف اصلی رشد و توسعه اقتصادی باشد.

توسعه اقتصادی اساساً یک فرآیند یادگیری است که رشد و نوسازی دانش و حذف ایده‌ها و ساختارهای کهنه را دربر می‌گیرد. توسعه اقتصادی یک فرآیند شناسایی است که از طریق رقابت در میان کارآفرینان هوشیار و صاحبان مشاغل زیرکی که عطف خود و پول بیشتر، آنها را به طمع می‌اندازد تا از بی خبری بازار استفاده کرده و از فرصتهای تخصصی و معادلانی در شبکه اقتصادی که تا به حال مورد توجه قرار نگرفته اند، بهره برداری کنند. از لحاظ کارآفرینی نیروی محرکه فرآیند توسعه اقتصادی موجب بروز انگیزه‌های پنهان در بخشهای مختلف دانش اقتصادی می‌گردد که در غیر این صورت بلااستفاده و راکد باقی می‌مانند.

کارآفرینی برای رشد ابتکار و انعطاف پذیری مشاغل و شرکتها امری حیاتیست تا بهره وری خود را افزایش داده و ساختارهای هزینه ای و عملکرد تجاری خود را بهبود بخشند. روح کارآفرینی شاید خود را در توسعه بازارهای جدید، محصولات جدید، روشهای جدید تولید و مدیریت، شناسایی منابع جدید و تاسیس شرکتهای جدید و حتی اشکال جدیدی از سازمانها و تشکیلات متبلور سازد. کارآفرینی مستلزم تجزیه و تحلیل نحوه ارائه ایده‌های نوین یا «دستورالعملها» به منظور تثبیت اهداف در دنیای مادی و اجتماعی است و می‌تواند افزایش ثروت ملت‌ها را تحت کنترل خود درآورد.

در بلندمدت، توسعه اقتصادی یک کشور بستگی به توانایی آن کشور در افزایش ارزش تولید با توجه به منابع آن کشور دارد (یعنی مردم، زمین و سرمایه). ولیکن نمی‌توان روی این نکته زیاد تاکید نمود، زیرا نه اهدافی که این منابع برای آنها بکار گرفته می‌شوند و نه روشهایی که برای رسیدن به این اهداف مورد استفاده قرار می‌گیرند (مثلاً مجموعه منابع و نحوه بهره برداری از آنها) ثابت و قطعی هستند. آنها نتیجه

انتخابهای کارآفرینانه و در اختیار مبتکران کارآفرین می‌باشند. کارآفرینان انفرادی و گروه‌های کارآفرینی، منابع، فن‌آوری‌ها و فرصت‌های تجاری را که توسعه اقتصادی را میسر می‌سازند، مورد شناسایی قرار می‌دهند. در واقع کارآفرینان همیشه اولین افرادی هستند که ارزش بالقوه و بالفعل اقتصادی منابع جدید را کشف می‌کنند، آنها در واقع احیاء کننده این منابع از لحاظ اقتصادی هستند. (Kirzner ۱۹۸۹). روند توسعه اقتصادی نتیجه کلی و غیر ارادی فعالیت پیچیده هزاران ساله کارآفرینانه می‌باشد. این روند چیزی بیش از اختصاص موثر و درست روشها و ابزارهای شناخته شده و موجود در میان افراد و اهداف تعیین شده است.

در نتیجه، کارآفرینی (در یک چارچوب مناسب اجتماعی) شاید در واقع مهمتر از اختصاص و کمبود منابع بوده و اولین عامل تعیین کننده عملکرد اقتصادی باشد. همانگونه که «رومر» (۱۹۹۳) اشاره کرده است، ایده‌ها و نظرات کم نیستند بلکه می‌توان گفت آنها تقریباً نامحدود هستند. از نظر «رومر» پیشرفت جهان نمی‌توان با کمبودها و محدودیتهای آن تعریف نمود. در عوض، جهان صحنه‌ای از فرصت‌های بی‌پایان است که در ایده‌های جدید عامل ایجاد محصولات جدید، بازارهای جدید و فرصت‌های جدید برای تولید ثروت هستند. علاوه، خود کارآفرینی اغلب موجب کارآفرینی بیشتر می‌گردد، به نحوی که توسعه اقتصادی می‌تواند به جای اطاعت خوردن از نیروهای بیرونی (مثلاً دسترسی به منابع) با استفاده از نیروهای اقتصادی درون را به حرکت به پیشرفت خود ادامه دهد. تمامی فعالیتهای کارآفرینانه و مبتکرانه حداقل نتایج ناخودآگاهی را در بر دارند از جمله ایجاد شاخصهای ارزشی جدید (مثل تغییرات غیرمنتظره در سلیقه مصرف کنندگان) و فن‌آوریهای جدید. دوریکه هر فعالیت کارآفرینانه قدرت آفرینش بازارهای جدیدی را برای ارائه محصولات و خدمات جدید دارد.

از این لحاظ، روند توسعه و رشد دانش مقصد مشخص و ثابتی ندارد بلکه یک فرآیند بی‌انتهاست: ما هرگز نمی‌دانیم چه چیزهایی هنوز ناشناخته باقی‌مانده اند. ما هرگز نمی‌دانیم محدودیتهای واقعی گسترش منابع که زندگی و حیات ما را محدود می‌سازند، چه هستند البته، به رسمیت شناختن اهمیت کارآفرینی در توسعه اقتصادی بدین معنا نیست که محدودیت منابع اصلاً بی‌اهمیتی ندارد. در واقع، توضیح کامل توسعه اقتصادی نیازمند درک نحوه ارتباط متقابل کارآفرینی با شناخت بهبود محدودیت منابع می‌باشد. کارآفرینان، محدودیتهای مربوطه را کشف کرده‌اند و روشهای مبتکرانه‌ای برای کاهش آنها یافته‌اند، و به این ترتیب گزینه‌های موثری را که در دسترس مردم قرار دارند، افزایش داده‌اند.

به رسمیت شناختن نقش محوری کارآفرینی در توسعه اقتصادی موجب می‌گردد تا ما به اهمیت نهادها و تشکیلات اجتماعی که موجب فرآیند کارآفرینی و ابتکار هستند، اهمیت بیشتری بدهیم. این امر ما را بر آن می‌دارد تا وضعیت نهادهای اجتماعی را که نقش موثری در کارآفرینی دارند و تغییرات اجتماعی و بنیادی را که در حرکت به سوی اقتصاد بازار محور اهمیت دارند، مورد بررسی قرار دهیم. در واقع، تفاوت‌های ذاتی نهادهای اجتماعی و ساختار انگیزشی آنها در کارآفرینی، بیانگر اکثر تغییرات و تفاوت‌های اقتصادی میان ملت‌ها است.

برای آنکه بتوانیم فرایندهای بازار را درک کنیم و نحوه تطبیق اقتصاد، بازارهای اصلی و سازمانهای تجاری را با شرایط جدید توضیح دهیم، نیاز به شناخت بهتر کارآفرینی داریم. چنین شناختی برای توصیف انسجام نظامهای اقتصادی بازار محور و ادامه مسیر به سوی تعادل اقتصادی و هماهنگی برنامه‌های اقتصادی لازم می‌باشد.

گرچه کارآفرینی اساسی ترین مکانیسم و فرآیند در تولید ثروت است، اما قدرت کارآفرینی در تغییر و اتخاذ عملکرد اقتصادی صحیح، اغلب در توضیحات مربوط به رشد و توسعه اقتصادی نادیده گرفته می‌شود. جای تعجب است که متخصصین به نقش کارآفرینی در توسعه اقتصادی در مقایسه با نقش سایر عوامل مثل انباشت سرمایه مادی، افزایش نیروی کار، تحقیق و توسعه، پیشرفتهای فن آوری و تحصیل، توجه کمتری از خود نشان می‌دهند. کارآفرینی پدیده ایست که ما با نادیده گرفتنش، خود را به خطر می‌اندازیم.